

GYŰJTŐ: GELENCSEK SÁNDOR

GYŰJTÉS IDEJE: 1974.

TART.: AUGYAL BANI BETYÁR BALLADÁJA

3 lap

Földrajzi mutató: MAGYBÉRKI
TOSDÓS

Szakmutató: XXVI.

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

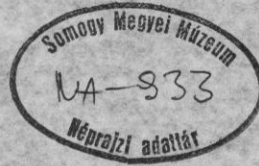

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES LTK. 2.679.-es TÉTELE ALÓL

2679

A n g y a l B a n d i b e t y á r

balladája.

Dallama: Mért etted meg a vakarost. Verbunkos.

Feldolgozta és gyűjtötte: Gelencsér Sándor
Máv.nyugdíjas

A feldolgozás helye: Nagyberki és Mosdós.

A feldolgozás ideje: 1972. november-december.

Adatközlők: Magyar János 1885, + 1964 Tsz.nyd.
Keresztény József 1890. +1969. "
Illés Imre 1899 "
Magyar József 1930
 nagyberki lakósok.

Még töredékes adatközlők hárman.

A ballada.

1. Angyal Bandi kaszárnyában
Bucsut mondott a császárnak
Eldobta a bakaruhát
Felvette a betyárgatyát.
2. Sürti negyerdőben jártam
Tizenhárom zsandárt láttam.
Minden bokrot megvizsgáltak
Betyárt sehol sem találtak.
3. Egy kis csárdába bementem
A kálha sarokba ültem.
Ott is rám talált a zsandár
A kurta vasat verte rám.
4. Angyal Bandi Illavában
Szomorkodik a fegyházban.
Ott várja a bíró szavát
Kimondja rá a bitófát.
5. Angyal Bandit felakasztják,
Mert megtagadta a császárt.
Eldobná a betyárgatyát
Felvenné a baka ruhát.

A prózai meséje.

Angyal Bandi a katonaszökevényből lett betyár és leginkább az uraságok réme és rablótámadója. Az uton és a birtok határjáráson megállította a hintót és az aprópénzt követelte és ezzel az összezt elvette. A hintó elől kifogta az egyik lovat és felpattant rá és elvágatott rajta.

Az uraság egy lóval pénz nélkül hazakocogott. Azután az uraság ha meg akarta nézni mezősegi birtokát, vagy gyalogosan, vagy gebe-lovon, rossz ruhában, rossz kocsin tette meg az utat, mert nem volt biztonságban. Abban az esetben ha a betyár többet magával volt, akkor elvették mindkét lovat, néha még hintóstól együtt.

Ez ritkán fordult elő, mert Angyal Bandi leginkább egyedül járt mint a kukorica betyárok. Nyár végén ő is bujkált a kukoricá-

sokban egyedül. Ha volt is néha társa ezzel sem volt állandóan sokáig, ettől is szétvált.

Adatközlő: Megyer János, 1885. Tsz. nyd. ú 1964-ben.

unokája: Megyer József: 1930 gépkocsivezető, az öt versszakot ő adta elő és a prózát. Nagyberki lakosok.

A ballada változata:

1. Sűrű zöldeerdőben jártam
De sok pandurt, zsandárt láttam,
Minden bokrot megfundáltak,
Betyárt egyet sem találtak.
2. Egy kis csárdába bementem,
A kálha sarokba ültem,
Ott is megtalált a zsandár
Egy nagy kurtavasat vert rám.
3. Angyal Bandi Ilovában
Buslakodik a fegyházban,
Itt várja a bíró szavát
Kimondja rá a bitófát.

Prózai meséje:

Angyal Bandi katonaszökevényből lett betyár, az uraságok réme volt, pénzét, lovát rabolta el. A csárdában fogták el és felakasztották.

Adatközlők: Keresztény József 1890 + 1969. Tsz. nyd.

Illés Imre 1899.

nagyberki lakosok.

A balladát többen, a középső két-három versét tudták változatlanul.

Nagyberki, 1972. december 7.

Gelencsér Sándor

MÁV. nyugdíjas.

